

BİRKAÇ MOTİF

Öğretmen Kitapları Dizisi 2

Birkaç Motif

Ali Gökçe TINAZTEPE, Eyüp TOPRAK, Hacer KARACA, Hakan ALGAN, İdris KARACA, Merve ALGAN, Merve TINAZTEPE, Mustafa SOMUNCU, Serap ER, Şahap NAMLIOĞLU, Tayfun BARANLI, Yasin YOLCUOĞLU

Kapak Tasarımı

Dr. Enes BAŞAK

Mizanpaj

Ömer RIZA

Editör

Nagihan KAYA

1. Basım, Eylül 2022

ISBN

978-605-184-415-2

Yayınevi

SAGE Yayıncılık Rek.Mat.San.Tic.Ltd.Şti.

Kazım Karabekir Caddesi

Uğurlu İş Merkezi No: 97/24

İskitler - Ankara

Tel: 444 9 296

Sertifika No: 47603

Ankara/TÜRKİYE

Baskı

BİZİM DİJİTAL MATBAACILIK

SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Serhat Mahallesi Uzuncağı Caddesi

1128.Sok. No:6 Ostim/ANKARA

Tel: 444 9 296

Matbaa Sertifika No: 41356

Ankara/TÜRKİYE

bilgi@bizimdijital.com

Kitapta yer alan yazı ve şiirlerin sorumluluğu yazarına aittir. Kaynak gösterilmeden yazı ve şiirlerin paylaşılması yasaktır Her bir yazarımız elindeki kitapların tüm haklarına sahiptir. Tüm eserlerin telif hakkı yazarına aittir. Yayınevi, eserlerin telifini, yazarların yazılı izni olmadan sahiplenemez.

İÇİNDEKİLER

<i>Merve TINAZTEPE, Ali Gökçe TINAZTEPE</i>	5
<i>Serap ER</i>	11
<i>Eyüp TOPRAK</i>	16
<i>İdris KARACA</i>	21
<i>Yasin YOLCUOĞLU</i>	25
<i>Tayfun BARANLI</i>	30
<i>Mustafa SOMUNCU</i>	33
<i>Merve ALGAN</i>	38
<i>Hakan ALGAN</i>	42
<i>Şahap NAMLIOĞLU</i>	46
<i>Hacer KARACA</i>	51

ÖN SÖZ

Varoluş bir dışavurum gerektirir. Öz itibari ile insan, taşıdığı bilgiyi, duyguyu ve düşünceyi bir başka insana aktarmak ister. Bu aktarma isteği ile meydana gelen dışavurum ise edebi ürünlerin meydana gelmesini sağlar.

Edebiyat kelimesi, Arapça edeb teriminden köken alır. Mana olarak ise görgü ve terbiye demektir. Terim olarak ise yazınsal eserlerin tümünü karşılar.

Bu tanımlamalar ile edebiyat için “ahlaki yazınsal eserler” diyebiliriz. Günümüzde bazı eserlerin bu türden olmadığını görmekteyiz. Bunların edebi bir eser olmadığını, olsa olsa kâğıt israfı olduklarını ifade edebiliriz.

“Birkaç Motif” kitabı, on iki öğretmen arkadaşımızın öykü, şiir ve akademik türdeki edebi eserlerini bir araya getirdikleri bir çalışma. Ahlaklı, eğitici ve güzel bir kurguya sahip bu eserleri okumaktan keyif alacağınıza inanıyor ve sizleri kitabımız ile baş başa bırakıyoruz.

Nagihan KAYA

Eylül 2022

İKİ MEKTUP

Merve TINAZTEPE, Ali Gökçe TINAZTEPE

20 Nisan

“Bugün Milena, Milena, Milena... Başka bir şey yazamayacağım.

Hayır yazacağım.”

Sevgili Milena. Adının söylenişi o kadar müzikal ki defalarca söylesem bile-bir kelimenin çok söylendiğinde anlamını kaybetmesi veya başka bir kelimeymiş gibi algılanması durumuna düşmüyor-kulağıma hoş gelmeye devam ediyor. Anlamını biraz araştırdım. -tıpkı kulağa hoş gelmesi gibi- taşıdığı anlam da çok tatlı. Anlamını öğrenmeden önce bana deselerdi ki “Mektup yazıyorsun da kim bu Milena?” onlara seni anlatırken ya kibar kelimesini ya da zarif kelimesini kullanırdım. Aslında anlamının da zaten zarif olduğunu bilmeden.

Uzun zamandan beri farklı bir şeyler yapmak istiyordum Milena. Söz gelimi hiç okumadığım tarzda metinler okumayı veya elime fırçayı, önüme tekneyi alıp ebru ile uğraşmayı yahut yarım bıraktığım kitaplara geri dönmeyi. En çılgını da şehrin bütün gürültüsünü meydanlara terk edip iki üç günlüğüne bir dağ evine gitmekti düşündüklerimin. İki gün... Her şeyden uzak iki gün, beni kendime getirebilir, bana yeni ufuklar açabilirdi. Bunların hiçbiri olmadı. Sen çıktın karşıma. Hiç beklemediğim bir anda.

Sultanahmet semtinden bahsedeceğim sana. Aslında şuradan başlasam daha iyi olacak sanırım. İstanbul koskoca bir şehir ve doğuda İzmit şehri ile batıda ise Tekirdağ şehri ile neredeyse birleşmiş durumda. -

bu durum benim hoşuma gitmiyor.- Şehir her ne kadar önüne geleni yutan devasa bir makineyi andırsa da asıl İstanbul Suriçi dediğimiz kısımdır. Sur içi demek etrafı surlarla çevrili demek. Surlar Bizans İmparatorluğu tarafından yaptırılmış. Yer yer göçükler olsa da hala ayaktalar. Surlar ise tarihi yarım ada ile sınırlı. İşte İstanbul surlarla çevrili tarihi yarım ada aslında. Uzun uzun tarih anlatacak değilim. Sultanahmet ise adeta bu bölgenin merkezi. Koskoca İstanbul'un kalbi tarihi yarım ada ise tarihi yarım adanın kalbi de Sultanahmet'tir. Çünkü burada Ayasofya-eskiden kilise, sonra cami ve şimdi müze- ve Sultanahmet Camii var. İki muhteşem abide. Ve bir de "At meydanı" Bu meydanda şimdi iki sütun ile Alman çeşmesi olsa da eskiden büyük bir hipodrom varmış.

İki muhteşem abidenin arası yerli ve yabancı turistlerle dolu. Kimisi banklara oturmuş, güneşleniyor, kimisi fotoğraf çekmek için en uygun açıyı arıyor, kimisi gölgeye çekilmiş kitap, dergi veya gazete okuyor. Ben etrafı gözlemliyorum. İlk defa bu kadar dikkatli bakıyorum meydana. Adeta yazmak için bakıyorum bu sefer. Yazdıklarımın karşı tarafta hangi etkileri yapacağını hayal ediyorum belki de. Belki değil, evet, bunu hayal ediyorum. Yazacaklarımın okunacak olması beni biraz tedirgin etse de daha çok heyecana sevk ettiğini söyleyebilirim.

Ben bunları düşünürken meydandaki kalabalık hiç azalmıyor. Aksine artıyor diyebilirim. İstanbul'a gelirken eğer bu meydana geleceksin Milena. Ve Ayasofya ile Sultanahmet arasındaki büyük havuzun yanında fotoğraf çekirtmeyi sen de isteyeceksin. Çünkü adettendir. Herkes yapar bunu. -Hatta işi ileri götürüp yerine göre Sultanahmet veya Ayasofya silüetini havuzdaki suya aksettirmeye çalışan ve bu akisle birlikte arkadaşını kadraja sığdırmak için gayret eden insanları göreceksin.- Diyelim ki fotoğrafı çektiğin, sonra Alman çeşmesinden akan su ile yüzünü yıkamayı isteyeceksin. Hava çok sıcaksa belki zarif omuzlarına da süreceksin ıslak ellerini. Yahut birkaç damla da olsa göğsünde hissetmek iyi gelecek o serinliği.

Meydana ve İstanbul'a biraz alışınca Blue Mosque yerine sen de Sultanahmet demeye başlayacaksın mavi çinili camiye. Aklına

Topkapı geldiğinde ise ardından Palace değil saraaayı-yabancılar genellikle oradaki a'yı uzatır ve saraaayı derler.- demeyi öğreneceksin kısa sürede. Sonra insanların nasıl İstanbul da yaşayıp da bu tarihi yerleri gezmediklerine şaşıracaksın. Gezmeyi bırak, yanından yakınından geçerken nasıl bu kadar kayıtsız kaldıklarına hayret edeceksin. Birçok Türk'ün tarihi eserlerin yanından geçerken kafalarını kaldırıp bakmadıklarını ve hatta onlara herhangi bir yola yeni atılmış asfalta gösterdikleri dikkatin yüzde birini göstermedikleri belki biraz üzecek seni.

Ayasofya'nın içine girersen binanın ihtişamına vurulacaksın. Ama aklına takılan bu binayı nasıl yaptılar sorusu değil kapısı bir iki insan boyutu kadar olan bu binaya duvarlarda asılı olan hat tablolarını nasıl soktukları düşüncesi olacak. Bir zamanlar Ayasofya'nın cami olduğunu o zaman rahatlıkla gözünde canlandırabileceksin. Milena. Eğer o gün çıksaydı şu an o tablolar yüz binlerce Euro karşılığında birilerine satılmış sonra da İngiltere müzelerinin birinde sergileniyor olabilirdi.

Bizans'tan kalma Yerebatan Sarnıcı'nı mutlaka gezersin. Topkapı Sarayı'nı da. Bunları kime sorsan anlatır zaten. Ama kimse Ayasofya ile Topkapı Sarayı arasındaki Arnavut kaldırımını dar bir eski zaman sokağını anlatmaz sana. Bilmez de zaten. O sokak yüzyıllar öncesinden bugüne ışınlanmış gibidir. Cumbalı ahşap evleri ve kaldırım taşları ile sana zaman içinde yolculuk yapma fırsatı sunar. O dar sokağı takip edersen Gülhane Parkı'na inersin. Bu park tertemiz havası ile şehrin ortasında bir cennet gibidir. Uzun ağaçlarının altında bir miktar serinlersin. Girişte solda ana caddeye bakan bir kule tarzında yapı vardır.

Anlatıldığına göre padişah buradan, resmigeçitleri izlemiş. Şimdilerde orası Ahmet Hamdi Tanpınar Müzesi. Tanpınar harika bir yazar Milena. Kitapları birçok dile çevriliyor. Okudun mu bilmiyorum ama Saatleri Ayarlama Enstitüsü adında bir kitabı var ki enfes. Beş şehir ve Huzur adlı kitapları da harikadır. O müzede kendisine ait

eşyalardan, tuttuğu notlara kadar birçok malzeme var. Senin yerinde olsam uğramadan geçmezdim.

Mektubun sonuna gelirken Gülhane Parkı'nın Sarayburnu tarafından bahsetmeliyim. Burası İstanbul boğazının -bosphorus- en güzel manzara ile izlendiği yerlerden biridir. İstanbul'a kiminle, ne şekilde, kime misafiri olarak ve nasıl geleceğini bilmiyorum ama sen benim misafirim olarak İstanbul'a gelmiş olsaydın seni kesinlikle buraya götürürdüm Milena. Oradan boğaz, ayağını yıkayabileceğin bir göl; kız kulesi ise suyun içinde yüzdürdüğü bir oyuncak gibi gözükür.

Bazen yaptığının bir çılgınlık olduğunu düşünmüyor değilim. Daha önce görüşmediğim birine mektup yazmak bir kenara, ona kendimi, şehrimi anlatmak isteği de nereden geliyor? Senin hakkında bu kadar az şey bilirken neden kendimi uzun yıllardan beri seni tanıyormuşum gibi hissediyorum bilmiyorum. Eski mahallemizde bir komşumuzsun sanki. Veya eskiden aynı yerde çalıştığımız bir iş arkadaşımın. - Bunların hepsinin cevabı hayır ama ben yine de yazmak istiyorum.- Sanırım doğru cevap ilham. Sen yazı ilhamısın. Milena, sana yazı meleği desem abartmış olur muyum?

Sevgili Milena. İlk mektuptaki “İstanbul’u görmüş gibi oldum.” ifadesi benim için paha biçilmez bir ödül olmuştu. Sanırım bu sefer daha fazlasını umuyorum. Hiç İstanbul’a gelmemiş birisine, İstanbul’u anlatırken kendimi ülkesini gururla temsil eden bir başbakan gibi hissettiğim doğrudur. Sanki uluslararası bir platformda İstanbul’u ben temsil ediyorum.

Bugün İstanbul’da hava bir tuhaf. Sabah güneş vardı ama iyi ki montumu almışım. Öğlene doğru birden yağmur başladı. On dakika sonra ise tekrar gösterdi yüzünü güneş. Eskiler yanardöner tavırlar içinde olanlara “İstanbul’un havası” gibi derlermiş. Şimdi bir açılıp bir kapanıyor gökyüzü. İnsanlar aldırış etmemiş görünüyorlar. Kimi montunu sırtına geçirmiş, kimi sırtındaki çantanın askısına takmış.

Meydan hiç boş kalmıyor. Eski zaman hanları gibi artık meydanlar. Birileri geliyor, birileri geçiyor. İki işçi kaldırımında açılan çukuru

onarıyor. Şeritle kapatmışlar bu bölümü. Diğer iki işçi ise ayakta muhabbete dalmış. Bu arada yarım bıraktığım bir kitaba geri döndüm. Kalın ve de mektuplardan oluşan bir kitap bu. Uzak diyarlara gidip kafa dinlemişim gibi rahatladım birden. İçime yazma ve okuma şevki doldu. Beni yerimden kaldıracak rüzgârın batıdan geleceğini hiç düşünmemiştim. Bir batı rüzgârı kendime getirdi beni.-Yıllar sonra belki bu mektuplar gün yüzüne çıkacak ve bu anı mektupların çıkış noktası olarak kabul edecekler.- İşte tam bu sırada aklıma geldi mektup yazmak. -Gerçi ara sıra mektuplaştığım iki arkadaşım var. Biri B diğeri A.- ama bu yazacaklarım biraz farklı olacak. Birincisi Milena, senin anadilin benim için yabancı bir dil; ikincisi, -aslında bir avantaj bu- sen Türkçe biliyorsun. Bu iki maddeyi düşünürsek mektupları kaleme almamam için hiçbir sebep yok.

Belki batıda bilinmez-oryantalizme ilgin varsa bilebilirsin ancak.-doğuda çok meşhur bir içecek var. -İçecek demek ne kadar doğru sayılabilir bilmiyorum.- Nargile. Altı geniş, ucu dar bir cam haznenin içinde su, suyun içinde bir hortum var. Hortumun diğer ucu da elinde. Mekanizmasını uzun uzun anlatacak değilim ama en üstte tütün ve onun üzerinde de köz konacak kısım var. Anlayacağın sigara gibi bir şey bu. Hortumun ucundan içine çekip sonra üflüyorsun. Sigaraya göre daha yoğun bir dumanı var. Mektubunu yazarken bana bir nargile ve okuduğum kitap eşlik ediyor. Fazla tutkulu bir adamın yazdığı bir kitap bu. Tutkudan çok daha fazla ürkekliğe sahip. Ve korkuya. Ve yalnız. Yalnız adamlar korkularını büyütürler. Tutkusu, korkusu ve ürkekliği hastalığa yakın. Sevgilisi tek sığınağı.

Meydan hala aynı. Eyüp burası. Uhrevi bir semt. -uhrevi yani dünya işleri ile ilgisi az; daha çok ahret ve öldükten sonraki hayat ile alakası olan- Çok lüks villalar, rezidanslar, çok katlı gökdelenler göremezsin burada. Varsa yoksa kağır binalar. Bir de adım başı otopark. Eyüp'ün sokaklarını titiz bir mimarın kalemı değil insanların içgüdülerindeki görünmez mürekkep çizmiştir. Epey köhne. Eskiden de böyleymiş. Buraya dair yazılanlar -yüz yıl öncesinde bile- dağınık, eski ve düzensiz. İki güzellikten biri semte adı verilen Hazreti Halit'in camii -kendisi peygamberimiz Hazreti Muhammed'in arkadaşısıdır ve onu

evinde misafir etmiştir.- ve Eyüp mezarlığının hemen üstündeki Pierre Loti tepesi. Loti eski bir Fransız deniz subayı. Buraya gelmiş, tepeyi sevmiş benimsemiş. O tepede çay, kahve içmiş, sigara yakmış. Manzaraya karşı. Çok güzel bir Haliç -golden horn- manzarası var tepenin. Burayı mutlaka görmelisin Milena. Gelirsen sahil tarafına yakın bir yerden teleferikle çık tepeye. İnerken dar ve taş yolu tercih edebilirsin. Eyüp'ün manevi havasını teneffüs edebilmek için.

Şimdi güneş açtı bak. Bir uçak inişe geçmiş havaalanına doğru. Meydandaki işçiler yerini iki kâğıt toplayıcısına bırakmışlar. Kâğıt toplayıcıları o kadar çok ki İstanbul'da. Her köşe başında karşılaşılabirsin. İstanbul'u sokak sokak gezerek kâğıt toplarlar. Bütün gün peşleri sıra, alt tarafı tekerlekli çuvallarını çekiştirip dururlar Ne kadar kazanıyorlar bilmiyorum ama İstanbul'un anlatıldığı bir mekupta olmayı hak ediyor.

MAVİ ÇAKMAK

Serap ER

Yazlıkları rafa kaldırırken şortumun cebinden bir çakmak düşüyor. Mavi, eşantiyon bir çakmak. Şortu rafa bırakıp alıyorum yerden çakmağı. Üzerinde Emel Kâğıtçılık yazıyor, telefon numarası... Elimde çeviriyorum birkaç kere. Sonra masanın üstüne bırakıyorum. Dolabı düzenlemeye devam ediyorum isteksizce. Eşim mutfağı topluyor. Dışarıda yazdan kalma bir hava var. Öğleden sonra ailecek pikniğe gitmeyi planlıyoruz. Tüm hazırlıklar tamamlanıyor. Tuz, şeker, peçete, mangal, tel, kürdan, domates, biber, patlıcan... Kızlar kendi çantalarını takıyorlar sırtlarına. Büyük sepeti ben alıyorum. Kapıyı eşim kilitliyor. Arabanın yanına gelince her zamanki gibi takılıyorum ona, bir şey unuttuk değil mi? Evet, diyor. Sonra bir tereddüde düşüyor. Gülüyorum. Omzumu çimdendiriyor. Arabayı çalıştırıyorum. Ateş almayı unuttum galiba diyor. Vitesin çevresini, konsolu ve torpidoyu karıştırıyorum. Bulamayınca, bir koşu alıp geleyim, diyorum. Tezgâhın üstünde, diyor eşim arkamdan.

Mutfak tezgâhının üzerinde bulamıyorum çakmağı. Bir kibrit olacaktı diye hatırlıyorum. Çekmecelere bakıyorum sonra. Yok. O sırada aklıma düşüyor, masaya bıraktığım mavi çakmak. Atıyorum cebime. Kapıyı kilitleyip çıkıyorum tekrar. Malzemelerin hepsini arabadan piknik alanına taşıyoruz. Çocuklar oyuna dalıyor hemen. Eşim salataya başlıyor. Ben mangalın başına geçiyorum. Kömürleri en alta döşeyip üzerine kuru yaprak dolduruyorum. Mavi çakmakla bir ucundan ateşliyorum yaprakları. Kıvılcım, alevlere dönüşecek az sonra, biliyorum. Çakmağın üzerindeki yazıyı ve telefon numarasını okuyorum birkaç kuru dalı ateşe attıktan sonra. Elimde döndürüyorum alevlere bakarken. Döndürüyorum, döndürüyorum, döndürüyorum... Çakmak ile birlikte artık başım da dönmeye başlıyor. Çakmağın

mavisi etrafımı kaplıyor. Ayağımın altındaki zemin sallanıyor ardından. Sonra bir salıncakta buluyorum kendimi.

Bir müzik sesi geliyor kulağıma. “Besame Mucho” diyor Dalida. Solumda bir sıcaklık hissediyorum. Bir kadın omzuna çok yakın buluyorum kendimi. İçimden başımı dayamak geçiyor. Kafamı kaldırıyorum ama. İki yanı olgun başak renginde dümdüz saçlarla süslü güzel bir yüz. Daldın mı sen diyor bana. Sesi kadife. Ağzından çıkar çıkmaz kulağıma gelmiyor da önce saçlarımın arasında dolanıp oradan enseme geçiyor, sonra boynuma, oradan da kulağıma ulaşıyor sanki. Bir şey diyemiyorum. Biraz daha konuşsun istiyorum sadece. Kelimeleri telaffuz edişi büyülüyor beni. Konuşsun ki dudak hareketlerini takip edeyim; konuşsun ki sesi kulaklarımı okşasın istiyorum. Gülümsüyor bana. Yerden güç alarak salıncağımızı sallıyorum.

Seninle nerede tanışmıştık diyor sonra. Zaten bu soruyu bekliyormuş gibi hazırlıklı bir şekilde konuşmaya başlıyorum. Lobide, siz kurabiyelerden alırken. Ben çayla çok iyi gider şu fındıklı olan demiştim, siz de bana gülümsemiştiniz. Gözlerinizin içiyle birlikte. Cömertçe. Üzerinizde diz altı bembeyaz bir elbise vardı. Çok durmamıştınız zaten yanımda. Yürüyüp gitmiştiniz ardından bir boşluk bırakarak. Kuğu gibi süzöldüğünüzü düşünmüştüm ardından bir boşluğa bakarken. Çok güzel anlatıyorsun diyor, devam etsene. Ben anlatmayı pek bilmem, ben ancak yazabilirim diyesim geliyor, ama salıncakta birlikte sallanmak, omzunun hemen yanında olmak, sıcaklığını hissetmekten hoşlandığım için vazgeçiyorum bu cümleden. Bir şarkı daha çalarsanız anlatırım diyorum. Üst dudağı, kendisini memnun eden her şeyde olduğu gibi yine büzülüyor. Alt dudağı iyice ortaya çıkıyor böylece. Kabul ediyor teklifimi.

Salıncağı sallamaya çalışırken biraz uzaklaşıyor omzu benden. Çok mu yaklaştım acaba diye tereddüde düşüyorum. Yüzüne bakıyorum. Kendisine baktığımı fark etmiyor. Sana Sarah’tan bir parça çalacağım, diyor. Kesin biliyordur. Şimdiye kadar söylediği isimleri hiç

duymadığımı düşünüyorum. Bu kadar geniş bir müzik repertuarına nasıl sahip oldunuz diyorum. Bana dönüyor. Dinle bak, başlıyor...

Sizi ikinci defa yan binada görmüştüm diyorum. O ana kadar komşu olduğumuzun farkında değildim. Balkondaydınız, telefonla konuşuyordunuz. Ben o sırada bilgisayarına bir şeyler anlatmakla meşguldüm. Benim farkımda değildiniz. Telefon konuşmanız bittiğinde içeri girerken ufak bir diyalog geçmişti aramızda. O an, şimdi bu salıncakta olacağım aklımın ucundan bile geçmemişi tabi. Hayallerimin ötesini yaşıyorsunuz bana. Bir sigara yakıyor sustuğumda. O yakınca ben de yakıyorum. Yine yakın buluyorum kendimi omzuna. Ruhem yakın olduğumuzu hissediyorum derinden. Sanki burada tanışmamışız da zaten yıllardan beri birbirimizi tanıyormuşuz gibi. Sigarayı iyice arttırdım diyor, normalde bu kadar içmem. Boğazımı tutuyor bir yandan. Sigaralarımız bitince bir şey içer misiniz, diyorum. Bitki çayı istiyor. Büyük bir bardağa sıcak su dolduruyorum. İçine elma, ıhlamur ve ada çayı karıştırıyorum. Bir yudum alıyor. Yüzünde yine o cömert gülümseme. Seviyor bu karışımı. Karşılıklı iki sandalyeye geçiyoruz sonra. Çayımı, sigara paketini, kül tablasını, çantasını birlikte taşıyoruz. Kendinden emin hareketlerle yerleşiyor yerine. Yüzüme bakıyor, sen çok küçüksün daha diyor. Saçlarımı gösteriyorum. Bakın diyorum, beyazladı bile. Bana yaşını söylemiyor. Ara sıra ipuçları sunuyor ama. Mezun olduğu yılda olan olaylardan, işe başlayalı kaç sene olduğuna kadar bütün ipuçlarını topluyor, alt alta diziyorum. Kafamdan tahminlerde bulunuyorum sonra. Hiçbiri tutuyor gibi durmuyor ona bakınca. Bütün hesaplarım yanlış çıkıyor sanki. Ben diyor, kendimi otuzumda hissediyorum. O zaman benden küçüksünüz, diyorum. Ben otuz iki. Yine güldürüyorum onu. Onu güldürmeyi seviyorum.

Sırada ne var diye soruyorum. Petra dinledin mi hiç, diyor. Herkesten çok başka biri olduğunu bir kez daha hissediyorum. Hayır diyorum, dinlemedim. Telefonuna gömülüyor. Telefonuyla ilgilenmesini seviyorum. O ne zaman telefonuna bakarsa ben rahatlıkla ona bakabiliyorum çünkü. Beni görmüyor. Beni bu halde görmesini istiyor muyum, bundan emin de olamıyorum. Etrafında tıpkı vücudunun

şeklinde bir enerji halesi var gibime geliyor ona baktıkça. Katman katman atmosfere benzetiyorum bu haleyi. Evet, bir atmosferi var diyorum içimden. Ona yaklaşmak için katmanları aşmalısınız. Her katmanı geçmenin bir çeşit kriteri var. Herkes çok kibar karşılanıyor ona gelince ama herkes her katmana kabul edilmiyor. Bana bakıyor, gözlerimin içine. Kendimi ona en yakın katmanda hissediyorum. Gözlerini kapat diyor bana. Petra da aynısını söylüyor şarkı başlayınca. Bir hayal ülkesinde hissediyorum kendimi. Ormanın içinde bir yerde, bir göl kenarına oturmuş da ayaklarımızı aşağıya sallandırmışız gibi. Yan yana. Masal gibi. Şarkının tam da burasında yanında, salıncakta, omzuna yakın olmak geçiyor içimden. Sıcaklığının, kokusuyla karıştığı o sarhoş edişi havayı doya doya içime çekmek istiyorum.

Tane tane konuşuyor anlatırken. Hiç susmasın, hep anlatsın istiyorum. Entipüften birçok soru soruyorum. Belki çocukça. Böyle olunca da sen daha küçüksün der gibi bakıyor bana. Üzülüyorum o zaman. Bir an bile üzümüş olmak istemiyorum çünkü onu. Sonra senin yanında kendimi güvende hissediyorum, diyor. Ama bu çok büyük bir iltifat diyorum. Yazdıklarımı beğenmenizden daha kıymetli bir iltifat. O anda bir daha ne zaman Dalida, Sarah veya Petra dinlesem onun güzel gözlerinin aklıma geleceğini düşünüyorum.

Sigaralar varsa içelim mi diyor bana. Benimki bitti. Benimki de demiyorum tabi. Siz isteyin yeter, diyor ve koşa koşa garsonların birinden iki dal sigara istiyorum. Bu iki dalın veda sigarası olduğunu bilerek. Çayları o getiriyor bu sefer. Oturuşunda kalkışında, çayı uzatışında, sigarayı içişinde, saçlarının önce sağ yanını sonra sol yanını arkaya her atışında, bana yaklaşımında o güçlü kadınsı nüanslarla, anaç bir tavrın birbiriyle çeliştiğini fark ediyorum. Sigaraları bitiriyoruz. En yakınında olmanın bir hatırası ne olabilir diye düşünüyorum. İçimden bir ses kulağıma bir şeyler fısıldıyor. Duymazlıktan geliyorum. O sırada kül tablasının yanındaki mavi eşantiyon çakmak gözüme ilişiyor. Çakmağınız bende kalabilir mi diyorum. Elbette diyor. Eşim mangal hazır mı diye sesleniyor. Ucundan yaktığım yaprakların yanıp geçtiklerini, güçlerinin kömürleri

yakmaya yetmediğini fark ediyorum. Yanıma geliyor. Daha yakmamışsın mangalı diyor. Hadisene, çocuklar çok acıktı bak. Bir şey demiyorum. Biraz daha kuru yaprak topluyor, mavi eşantyon çakmak ile mangalı yeniden tutuşturuyorum.

AKINTI

Eyüp TOPRAK

Anadolu'nun kuzey kıyılarındaki bir köyün sıcak bir yaz günüydü. Güneşin usul usul içine sızdığı odanın bir tarafını boydan boya kaplayan divanın başköşesinde oturan babası; Âdem'i karşısına almış, yeni eğitim-öğretim yılıyla birlikte şehir merkezindeki bir üniversitede okuyacak olan oğluna öğütlerini sıralamaya başlamıştı: "Oğul, kentin büyüüne kapılıp da kendi özünü unutma, kentliler farklı insanlardır, bizimle aynı dili konuşmazlar, arkadaşlarını iyi tahlil et, kötü niyetlilerin seni kendi yollarına çekmelerine izin verme, ...". Âdem bunları dinlerken bir yandan kendisinin yetişkin bir insan olduğunu, bu öğütlere ihtiyacı olmadığını düşünüyordu. Bu sebeple babasını yarım yamalak dinliyor, içeriği hakkında hiçbir fikri olmaksızın babasının her cümlesini kafasını sallayarak onaylıyordu. Âdem ailesinden iyi bir terbiye görmüş, köyde herkes tarafından sevilen bir gençti. Şehir merkezinden bir okulu kazandığında bütün köylüler onun adına kendi oğullarıymış gibi sevinmiş, onu köylerinin gururu olarak görmüşlerdi.

O gün geldi, çattı; okulun ilk günüydü. Ailesi Âdem'in rahat bir şekilde eğitimini devam ettirebilmesi için hiçbir masraftan kaçınmamış, kıt kanaat geçinmelerine rağmen birikimlerinin kayda değer bir kısmını ona harçlık olarak bırakmışlardı. Önceki gün, tertemiz kıyafetleriyle ve yeni çantasıyla onu otobüse bindirdiklerinde anne ve babasının gözlerinden yaşlar süzölmüştü. Âdem bu emeklerin karşılığını vermeyi çok istiyordu, zeki bir gençti, üniversitede geçireceği dört yılın sonunda bir öğretmen olacak, kendi gibi köyde doğup büyüyen çocukların umudu olacaktı. Âdem'in yurdunda odalar üç kişilikti, odasına yerleştikten sonra oda arkadaşlarıyla tanışmaya başladı. Mehmet; aynı Âdem'inki gibi bir köyde yetişmiş, sıcakkanlı, arkadaş canlısı bir gençti. Tufan ise o kentin çocuklarındandı, kafa yapısı Âdem ve Mehmet'e pek uymazdı. Âdem ve Mehmet günlerini

genellikle bir arada geçiriyor, birbirlerine köy maceralarını anlatıyor, aralarından su sızılmıyordu. Ayrıca derslerinde başarılılardı, bütün ödevlerini zamanında yapar, arkadaşlarına da yardım ederlerdi. Yardımseverlikleri ve çalışkanlıklarından dolayı herkes tarafından sevilirlerdi. Tufan ise vaktini hep kendi arkadaşlarıyla geçirir, dersler ve ödevlerle pek alâkadar olmaz, Âdem ve Mehmet ile zorunlu haller dışında pek iletişime geçmezdi. Bu şekilde günler günleri, aylar ayları kovaladı.

Bir gün, Tufan dışarı çıkmaya hazırlanırken Âdem ve Mehmet'i de davet etti:

—Arkadaşlarıma sizden bahsettim, sizinle tanışmak istiyorlar. Şimdi onlarla buluşacağım. Siz de gelmek ister misiniz? Mehmet ilk anda şaşırıldı, çünkü Tufan'dan böyle bir teklifi hiç beklemezdi. Bir süre sonra, Tufan'ınki gibi bir arkadaş ortamında bulunmak istemeyeceğini düşündü. Aynı Âdem gibi o da bir sürü nasihat dinlemişti ve Tufan'ın yaşam tarzının kendisine pek uygun olmadığını düşünüyordu. Çünkü Tufan, Âdem ve Mehmet'in tam tersi bir hayat görüşüne sahipti. Günlerini çoğunlukla eğlenceye ayırıyor, okula neredeyse hiç gitmiyordu. Mehmet, Tufan'ın arkadaşlarını da birkaç kez pencereden görmüştü, gözü onları hiç tutmamıştı. Onların arasına girmek istemediğine emindi. Kısa süreli bir sessizlik Mehmet'in sözleriyle bozuldu:

—Davetin için teşekkür ederim, Tufan. Ancak ödevlerim var ve onlara vakit ayırmam gerek. Âdem, Mehmet'in gitmek istemediğini, ödevleri bahane olarak kullandığını anlamıştı; çünkü ödevlerin daha uzun süresi vardı ve pekâlâ bu akşam başka aktiviteler için vakit ayrılabilirdi. Âdem kendi kendine birtakım değerlendirmelerde bulundu ve uzun zamandır dersler dışında bir işle ilgilenmediğini, böyle bir akşamın kendisi için iyi olacağını düşündü. Ardından şu sözler ağzından döküldü:

—Ben de sizinle gelmek isterim. Zaten uzun zamandır dışarı çıkmıyordum, güzel bir akşam geçiririz.

Mehmet, Âdem'e doğru sert bir şekilde baktı. Âdem; onun, gözleriyle ne demek istediğini anlamıştı. Fakat kendisinin de eğlenmeye hakkının olduğunu düşünüyordu. Uzun bir yürüyüşün ardından buluşma noktasına varmışlardı. Burası şehrin dış taraflarında yer alan bir kafeydi. Kapıdan içeri adımlarını attıklarında gördükleri ilk masada iki genç oturmuş, sohbet ediyorlardı. Âdem, o masaya yönelen Tufan'ı takip etti. Masaya yaklaştıklarında masadaki gençler kafalarını kaldırıp Tufan ile Âdem'e baktılar ve onları selamladılar. Tufan bir sandalyeye oturup Âdem'e de boş sandalyeyi işaret etti. Âdem, ağır hareketlerle oturdu, kafenin içine göz gezdirdi, ilk anlarda oraya ait olmadığını hissetti ve rahatsız oldu. Ayrıca mekândaki hoş olmayan koku da Âdem'de kötü bir etki bırakmıştı. Buna rağmen Tufan ve arkadaşları, Âdem'e sıcakkanlı davranmışlar; Âdem ortama alışmıştı. Kafeden ayrıldıklarında gece geç saatlerdi. Âdem daha önce Tufan'la dışarı çıkmadığı için pişman olduğunu hissetti, çünkü bu gece güzel vakit geçirmişlerdi. Âdem, arkadaşları kısa sürede bir kez daha buluşmak istediğini söylemişti Tufan'a. Ancak Mehmet, Âdem'in bu gruba girmesinden onun için rahatsız olmuştu. Zira Âdem saf ve iyi niyetli bir çocuktur. Tufan ve arkadaşlarının ise kötü davranışlarından dolayı okuldan atıldıkları söylentisi yayılmıştı.

Ertesi gün, Mehmet ve Âdem okuldan dönerken bir yandan önceki gece hakkında konuşuyorlardı. Âdem, Tufan ve arkadaşları hakkında şöyle diyordu:

—Tufan da, arkadaşları da iyi çocuklar. Bir dahakine sen de gel. Senin de onlarla tanışmanı isterim. Beraber güzel bir akşam geçiririz. Hem derslerden başka hiçbir şeye vakit ayırmıyorsun. Senin için de iyi olur.

Mehmet ise temkinli davranıyordu:

—Teşekkür ederim ama Tufan ve arkadaşlarının arasında bulunmak istemem. Sana tavsiyem sen de onlarla çok yakın olma. Çünkü herkes onlardan şikâyetçi. Seni de yanlış yollara sürükleyebilirler.

—Merak etme, ben kendim için doğruyu ve yanlışını belirleyebilecek olgunlukta bir insanım. Onlar gayet iyi insanlar, her dedikoduya kulak verme.

—Âdem, biliyorsun, bazı insanlar kendilerini doğal halleriyle göstermezler, niyetleri farklıdır, eğer onları iyi tanıdığınan emin değilsen dikkatli olmalısın.

— Çok şüphecin, Mehmet. Bana gayet sıcak davrandılar, onlar hakkında hiçbir endişem yok. Ardından Âdem, Mehmet'e anlamlı bir bakış fırlattı, çünkü kendi işine karışılmasından fevkalade derecede rahatsız oluyordu. Mehmet ise Âdem'in bu tavırlarından hiç hoşnut olmamasına rağmen kendi sorumluluğunu yerine getirdiğini düşünüyordu. Âdem, Tufan ve arkadaşlarıyla sık sık buluşmaya başlamıştı. Her gece geziyorlar, bazı geceler yurda hiç dönmüyorlardı. Böyle zamanlar Âdem'in çok hoşuna gidiyordu. Çünkü kendisinin de genç olduğunu ve gençlerin eğlenmesi gerektiğini düşünüyordu. Ayrıca okulunu da iyice aksatmaya başlamıştı, Tufan ve arkadaşlarının etkisi altına girmişti. Onlar yüzünden kötü alışkanlıklar da edinmişti. Mehmet artık onu tanıyamıyordu, bazen onunla konuşmak istiyor ama çok agresif cevaplar alıyordu. Âdem ise hayatından çok memnundu. Aldığı haz, onun sağlıklı düşünmesinin önüne geçiyor, Tufan'a tam bir bağlılık gösteriyordu. Ancak maddi olarak zorluk çekmeye başlamıştı. Çünkü parasıyla genellikle hem kendine hem de Tufan ve arkadaşlarına zararlı maddeler satın alıyor, bütün maddi külfet onun üzerine kalıyordu. Artık para suyunu çekmişti.

Bir akşamüstü, yurttaki odalarında Tufan yine dışarı çıkmak üzereydi, Mehmet ise henüz okuldan dönmemişti. Tufan hazırlığını tamamlamış, kapıyı açarken Âdem'in sesini duydu:

—Beni de bekler misin? Hemen geliyorum.

—Hayır, yalnız gideceğim, seni istemiyoruz artık. Parasız bir köylü ile bizim ne işimiz olur!

—Nasıl?! Sadece param için mi beni aranızı aldınız?

—Ne sanmıştın, durup dururken bir köylüyle neden dolaşalım? Sen bizim dengimiz değilsin!

Son cümlesinin ardından Tufan sinir bozucu bir gülümsemeye arkasını döndü ve gri ayakkabılarını giymeye başladı. Âdem'in ise duyduklarından dolayı kan beynine sıçramıştı. Zaten son zamanlarda kullandığı maddelerden ötürü öfke problemi yaşıyordu. Gözü hiçbir şey görmez olmuştu. Eli bilinçsizce arka cebindeki çakıya gitti. Hızlıca, arkası dönük olan Tufan'ın yanına gitti, çakıyı belinden sapladı. Aynı anda Âdem de yere yığıldı. Mehmet yurda dönmüş, odanın kapısının açık olduğunu görmüştü. Merak ve endişenin karışımı bir duyguyla kapıdan içeri girdi ve çığılığı kopardı. Âdem, belinden saplanmış bir bıçakla tek başına kanlar içinde yerde yatıyordu. Mehmet gördükleri karşısında ürperdi. Şoku atlattıktan sonra Âdem'i uyardığı anlar aklına geldi, ancak çok geçti. Âdem hazzın büyüüne kapılmış, kendini hiç ait olmadığı bir yerde bulmuştu. Kendisine doğru gelen akıntıya karşı koyamamış, kendini o serin, tatlı sulara bırakıvermişti.

GEÇ DE OLSA

İdris KARACA

Sabah erken kalkmıştı her zamanki gibi Ahmet. Babası o doğduktan sonra daha yılı dolmadan bırakıp gitmişti onu. Tek ayağı topal bir anneyle iki göz bir odada geçmek zorunda kalmıştı en güzel yılları maalesef.

Büyüdü, yürüdü, okuyamadı ama hayatı ezberledi satır satır. İş buldu fabrikanın birinde. Baktı anasına, kimseye muhtaç etmedi.

İşten dönüyordu bir akşam serinliğinde. Yanından geçen bir ambulansın sesiyle irkildi. Geçmiş olsun, dedi içinden. Evine doğru yürüdü. Elinde biraz meyve vardı bir de annesinin en sevdiği pastadan. Çikolatalı pastadan...

Mahallede anlamsız bir kalabalık vardı. Yine çocuk kavgasıdır, diye düşündü. Eve geldiğinde kapı açıldı. İçeri girdi. Şaşkındı. Annesinin ayağı zamanla kötüleşmiş ve tutmaz olmuştu. O tek başına zor açardı. Sanırım komşuları gelmişti her zamanki gibi yardıma. Hanife teyze vardı içerde. Telaşlıydı. Bir türlü başını kaldırmıyordu. Ne oldu, diye soramadı. Duymak istemiyordu belki de bir şeyleri. Tahmin de etmek istemiyordu. Annen, dediler. Düşmüş ve başını yere çarpmış. Kapı çalınca açmak istemiş.

Elinde ne varsa düştü yere. Önce ağır adımlarla dolaştı evin içinde. Sonra durdu ve sordu: Annem nerede?

Hastanede dediler. O zaman o ambulans... Yoksa bilmeden geçmiş olsun dediği kişi annesi miydi? Hemen hastaneye koştu. Aklında kapıyı çalan kişi de vardı. Yıllardır kimse çalmazdı kapıyı. Annesinin durumunu bilirlerdi. Hanife teyzede de anahtar vardı zaten. Kapıyı çalan kimdi? Bu soru kafasını kurcalıyordu. Annesine sorsa nerden

bilecek kadın. Açamamış ki zaten kapıyı. Annesi iyiydi. Bir adam çalmış kapıyı. Kim diye sordu ama bilmiyordu. Eve geldiklerinde annesi Hanife'ye sessizce çekmeceyi açmasını söyledi. Bir kutu varmış. Yerinde olup olmadığını sordu. Ahmet'e duyurmamaya çalışmıştı ama duymuştu.

Gece kalktı ve kutuyu aldı. Korkuyordu annesinin özel eşyasını aldığı için ama bir yerden de merak ediyordu. Cesaretini topladı, derin bir nefes aldı. Bir iki resim ve ipe sarılı mektuplar vardı. Resimde bir adam annesi ve birkaç tanıdık vardı. Adam babası olmalıydı. Doya doya baktı. Öldüğü söylenmişti ama mezarını bilmiyordu. Özlemle ve şaşkınlıkla baktı. Gözleri doldu. Sonra mektuplara baktı teker teker ve kutu elinden düştü. Donup kalmıştı. Gürültüye annesi uyandı. Odadan seslendi. Yanına gittiğinde mektupta yazanların doğru olup olmadığını sordu. Duydukları daha da şok etti onu.

Yazanlara göre babası yaşıyordu. Yıllardır sığınacak kimsesi olmayan Ahmet hep baba özlemi çekmişti. Önceleri öldüğü için hep bir hayal olarak, en güzel şekilde, yaşatıyordu onu. Şimdi ise yaşadığını öğrenmişti. İçindeki saygı ve sevgi nefrete dönmüştü. Sinirliydi. Hem babasına hem de annesine. Çünkü ikisi de onu aldatmıştı yıllardır. Yutkunduydu. Kötü sözler çıkmasını diye ağzından çıkmak istedi. Döndü ama annesi ağlıyordu. Dur, dedi.

Dinle ve öyle yap ne yapacaksan. Akşama kadar bekle. Yarın iş çıkışı baban gelsin. Sadece bir kere dinle ve istersen git. Annen olarak senden tek isteğim bu. Bunu çok görme bana.

Sabaha kadar gözüne uyku girmedi. Babasını hep değişik hayal etmişti. Şimdi ise nefret de etse gerçekliğini görecekti. Dayanamazdı. Hayallerinde yaşattığı, her bayram sabahı elini öptüğü ve bütün anılarını hayal de olsa yaşadığı adamı zihninden silip atmak, öldürmek istemiyordu.

Dönüş yolu çok uzun geldi nedense bu sefer. Kapıyı açtı. Odasına girdi. Annesi seslendi. Babası gelmişti.

Ahmet dinleyecekti onu annesini kırmamak için. Ancak tek şartı vardı. Yüzünü görmek istemiyordu. İçeri girmeden kapı ardından dinleyecekti. Bir de oğlum demesini istemiyordu. Çünkü o bu sözü hiç duymamıştı bir adamdan. Duymak da istemiyordu.

Babası:

Sen daha yedi aylıkken ateşlendin. Hem de öyle bir ateşlenme. Sabaha kadar ağladın başında bekledik. Sabah erkenden hastaneye koştuk. Kan kanseri olduğunu söylediler. Annen o gece merdivenlerden düştü ve ayağı kırıldı. Bir daha düzelmez dediler. Görüyorsun ki düzelmedi. Çok para lazım ameliyat için ama bizde beş kuruş yok. Satacak bir şey de yoktu. İş yerinde maaş günüydü. Gece paraları çaldım. Ya anneni ameliyat ettirecektik ya da seni. Annen inat etti kendisi olmadı. Senin kurtulman için o parayı kullandık. Benim hırsızlığım anlaşılınca tutuklandım. On altı yıl verdiler. Çıktığımda gelemedim. Seni utandırmak istemedim. Uzak durdum sizden. Şimdi çok hastayım. Sanırım son zamanlarım bu hayatta. Dayanamadım geçen gün eve geldim. Sonra cesaret edemedim ve kaçtım. Annem düşmüş daha da pişman oldum. Hala zarar veriyorum size. Affet diyemem ama anneni üzme.

Ne diyeceğini bilemedi. Annesi ve babası kendini feda etmişti onun için. Biri yıllarca sandalyeye bağlı yaşamıştı diğeri ise yıllarını dört duvar arasına mahkûm etmişti. Oysa Ahmet neler düşünmüştü.

Hemen içeri koştu. Sarıldı babasına ve uzun uzun baktı. Hayalindekinden daha da yakışıklıydı. Annesinin yüzüne bakamadı bile. Onu bu halde terk etmeyi düşünmüştü. Kendinden utanıyordu. Artık hayalini kurduğu aileye kavuşmuştu. Babasını iyileştirmek için para yoktu. Hanife teyze evini sattı ve masrafları karşıladı. Zaten kimsesi yoktu bu hayatta. Birlikte mutlu mesut yaşadılar. Geç de olsa...

Beni Hatırla

Sabah neşeyle uyanacaksın
Pencereyi açıp dışarı bak
Serin bir rüzgâr saçlarını dağıtacak
Bir yaprak düşecek dalından usulca
O yaprağa bak beni hatırla

Zamanla için ürperecek, üşüyeceksin
Ellerini ovuşturacaksın sonra
Sobaya bir odun daha atıp
Çakacaksın çakmağı
Yanan ateşe bak beni hatırla

İşe gitmek için evden çıkacaksın
Koşarak gideceksin iskeleye
Birkaç saniyeyle kaçıracaksın vapuru
Dalgaları yara yara giderken vapur
Çıkardığı dumana bak beni hatırla

Moralin bozuk çalışmaya başlayacaksın
Bir imza atmaya bile takatin kalmayacak
Sıkıntıdan terleyeceksin, makyajın akacak
Sinirle açacaksın çantayı düşüreceksin aynayı
Kırık parçalara bak beni hatırla

Yasin YOLCUOĞLU

Bir Gün

Ellerin

Ellerimdeydi dersin.

Gözlerin

Gözlerimdeydi dersin.

Günün birinde

İnan bir tanem

Sevgilim

Sen de vazgeçersin

Bu bakışlar senin mi?

Buz gibi hem de çok soğuk

Nerde o eski gülüşün

İçimde var bir buruk.

Ateşin

Sönmez bir lavdı.

Dudakların

Dudaklımda kaldı.

Gözlerin

Yıldız kadar parlardı.

Andıkça maziyi

Bizi hatırlardı.

Gözyaşlarım

Bu akşam
Yıldızları
Seni ve gözyaşlarımı
Bir üçgene sızdırdım

Toprakları
Ağaçları
Ve gözyaşlarımı
Ufuklarına daldırdım

Ay ışığını
Saçlarımı
Ve gözyaşlarımı
Bir beze sardım
Hepsini de
Gizli yere sakladım
Seven yerime
Kalbime

Sen Olmayınca

Bu sevda
Sevda değil
Sen benim olmayınca

Bu gökler
Bizim değil
Sabah güneş doğmayınca

Ufukta bir ışık var
Gene gönlüm çarpıyor
Bak güzelim bulutlar
Bizim için ağlıyor.

Yıldızlar söne dursun
Gün bizim bahtımıza
Karanlık gurbet olsun
Aşk bizim yanımızda.

Son Kez Senin İçindir

Bu yalvarışım
Bu güzel sözlerim
Sevgi dolu gözlerim
Son kez senin içindir.

Başkasını sevmediğim
Aşk nedir? Bilmediğim
Tertemiz kalbim
Son kez senin içindir.

Nefes alıp verdiğim
Dudak büküp güldüğüm
Yaşıyorum sandığım
Bu can
Son kez senin içindir.

Benim De Bir Köyüm Var

Bağıyla bahçesiyle
 Dalında öten serçesiyle
 Şırlı şırlı akan deresiyle
 Benim de bir köyüm var.

Yayladaki otlakıyla
 Tarladaki buğdayıyla
 Dağlardaki ağacıyla
 Benim de bir köyüm var.

Menekşesi sümbülüyle
 Yemyeşil çimeniyle
 Özlem dolu sevgisiyle
 Benim de bir köyüm var.

Yolları taştan geçilmeyen
 Camide ibadeti bitmeyen
 Adeta tabloya benzeyen
 Benim de bir köyüm var.

Bacasından duman tüten
 Düşünlerinde horon tutan
 Âşıklarına şerbet sunan
 Benim de bir köyüm var.

Arıların yuva kurduğu
 İnsanların neşe bulduğu
 Rüyaların gerçek olduğu
 Benim de bir köyüm var.

BEKLE BENİ ÖĞRETMENİM

Tayfun BARANLI

Değerli öğretmenim, sevgili arkadaşlar,

Başımı kaldırıp baktığımda bir gül bahçesine girmiş gibi hissediyorum kendimi. Ve bu gülleri dikenlerden ayıran, bunu yaparken çektiği acılara, karşılaştığı zorluklara rağmen hep gülümseyen öğretmenleri görüyorum.

Öğretmen... Bir buz dağının su altında kalmış kısmı... İlk bakışta görünmeyen, hep arka planda kalan, o dağı ayakta tutan, her şeyden önemlisi o dağı “dağ” yapan kısmı...

Bugün büyük kariyer sahibi olmuş ya da yaşadığı döneme damgasını vurmuş şahsiyetlerin temelinde bir öğretmenin sevgisi, sabrı, şefkati, kısacası emeği vardır.

Benim de hayatımın bu kısmına kadar ki başarılarımın mimarlarından biri olan ve seçerken tereddüt etmediğim öğretmenlik mesleğini bana sevdiren ilkokul öğretmenim için yazdığım mektubu okumak istiyorum.

Hoş bulduk öğretmenim,

Biliyorum şu anda beni gökyüzünden bir yerden görüyorsunuz. Zaten beni hiç yalnız bırakmadınız ki. Güneşin dünyayı gece gündüz aydınlatması gibi hep ışık tuttunuz yoluma.

Bu arada ben üniversiteyi bitirdim öğretmenim. Küçük bir okulda sizin gibi büyük bir öğretmen olmaya çalışıyorum. Sizin beni yetiştirdiğiniz gibi ben de yeni tohumlara uygun toprak olmaya çalışıyorum öğretmenim. İlkokulu bitirince bize “Üniversiteyi

kazanın, bitirin ve elimi öpmeye gelin.” demiştiniz. Söz vermiştim size hatırladınız mı? Ben sözümü tuttum öğretmenim. Geldim.

Geldim ama vaktiyle saçlarımızı okşadığınız sıcak ellerinizi bulamadım. Yerine soğuk bir taş bırakmışsınız. İlk defa bize karşı bu kadar soğuksunuz, öğretmenim.

Bugün öğretmenler günü ve ben hayranı olduğunuz Necip Fazıl’ın dizelerini hatırlıyorum:

*Tohum saç, bitmezse toprak utansın
Hedefe varmayan mızrak utansın
Hey gidi küheylan, koşmana bak sen!
Çatlarsan, seni doğuran kısrak utansın!
Eski çınar şimdi Noel ağacı;
Dallarda iğreti yaprak utansın!
Ustada kalırsa bu öksüz yapı,
Onu sürdürmeyen çırak utansın!
Ölümden ilerde varış dediğin,
Geride ne varsa bırak utansın!
Ey bin bir tanede solmayan tek renk;
Bayraklaşamıyorsan bayrak utansın!*

Şu ana kadar sizi utandıracak bir şey yapmadım öğretmenim. Sizden bayrağı devralmaya geldim. Bu emaneti daha ileriye götürmeye çalışacağım. Az kaldı, bu bayrak yarışında sizden bayrağı devralmaya yeniden geleceğim. Bize hep güvündünüz öğretmenim. Yine güvenin. Öğretmenler gününüz kutlu olsun.

Hatasız Kul Olmaz

Okulun ilk günleriydi. Halk otobüsüne tek başıma binebilir olmuştum. Bindim, akbili bastım, arkaya doğru yürüdüm. Otobüs giderek dolmaya başlamıştı.

Beni uyarılmışlardı. “Toplu taşıma araçlarında telefonu kapat.” Telefonum kapalıydı. Bir telefon çaldı. Melodi benim telefonumun melodisine benziyordu. Acaba benimki mi diye cebimden çıkarıp baktım telefona. Telefonu elimde gören bir kadın dik dik bakarak: “Terbiyesiz. Görmüyor musun telefonu kapat yazısını? Sizin gibiler yüzünde Avrupa Birliği’ne giremiyoruz.”

Bakışlar giderek artıyordu. Değişik homurtular geliyordu ne dendiğini pek anlayamadığım. Annem erken konuşmaya başladığını söylerdi. O gün ağzımı açamıyordum, tek kelime çıkmıyordu ağzımdan. “Benim telefonum değil çalan.” diyemiyordum. Yapmadığım bir suçu kabullenmişim.

Biri geliyordu arkadan asabice. O tarafa yüzümü dönemiyordum kolumdan tutup beni dışarı atar diye. Aklıma daha kötülerini geliyordu o anda. Otobüsten atılmak en iyisiydi belki de.

Bir babayiğit geldi yanıma. Elini omzuma koydu:

— Ne bağıriyorsunuz çocuğa. Benim telefonum çaldı. Asıl terbiyesiz sizsiniz. Aha, kapattım telefonu. Girdik mi Avrupa Birliği’ne?

O acayip sözler, dik bakışlar yoktu. Şoför durakta durdurdu otobüsü. O teyzenin bir inişi vardı ki otobüsten görmeliydiniz. Otobüste telefon açmanın yasak olduğu bilen teyze, ön kapıdan inilmeyeceğini bilmiyordu.

UMUDU ARAMAK

Mustafa SOMUNCU

Salih'in ilk iş günüydü. Evde geçirdiği onca zamanın ardından kendisinin doğru yerde olduğunu düşünüyordu. Çünkü parası tükenmeye başlamıştı, evde bakması gereken eşi ve küçük bir oğlu vardı. Bazen oğlu ile yürüyüşe çıkıyor, yanlarından geçtikleri mağazaların vitrinlerindeki parlak şekerleri gören çocuk babasından ısrarlı bir şekilde onlardan almasını istiyordu. Salih ise o yolu kullandığı için kendine kızıyor, yüzü düşmüş bir halde her seferinde çocuğu atlatmayı başarıyordu. İş bulma arayışını hiç bırakmamıştı ancak tek gözü görmeyen bir işçiyi hangi patron isterdi? Neyse ki çevresi tarafından sevilen bir insan olan Salih, mahallelinin sayesinde bir iş bulmuştu. Patronu Halil Bey hayırsever bir insandı. Mahallenin hemen üst tarafındaki kömür ocağının sahibiydi. Kendisine böyle ihtiyaç sahibi birisi olduğu anlatılınca tereddüt etmeden onu işe almıştı. Gözü hakkında bilgi sahibiydi, fakat ona Salih'in ne denli çalışkan bir insan olduğu anlatılınca yer altında çalışacak bir adam için çalışkan olmasının iki gözünün sağlam olmasından daha değerli olduğunu düşünmüştü.

Salih; iş arkadaşları ile tanışmaya başlamıştı, doğal olarak herkesin dikkatini çeken ilk şey onun gözü oluyordu. Ancak Salih bu duruma alışkındı. Onun için en önemlisi ekmeğini kazanmaktı. Herkesin sormadığını meraklı bir delikanlı sordu:

— Salih ağabey, senin gözüne ne oldu?

Salih ise o günü anımsamak istemiyordu fakat kendisine bu sorunun geleceğini bildiği için hazırlanmıştı.

— Ben de bu soruyu bekliyordum, genç adam. İlkokula yeni başlamıştım. Tabii ki her çocuk gibi biz de sağa sola koşturuyorduk. O sırada iki çocuk birbirine taş atıyordu. Ben de farkında olmadan onların arasına daldım, taşın gözüme gelmesi ile o gün bu gündür bu haldeyim.

Diğer işçiler, Salih'e acıyarak baktılar. Ancak Salih, bu duruma alışmış, sakat gözünü bir kusurdan ziyade kendisini özel kılan bir olgu olarak görüyordu.

Böyle böyle haftalar geçti, işler iyi gidiyordu. Salih arkadaşları tarafından sevilen birisi olmuştu. Mahalleli tarafından anlatıldığı gibi çalışkandı. Ayrıca o geldiği günden beri çıkarılan kömür artıyordu. Halil Bey'in deyimiyle “ayağı bereketli gelmişti”. Bir akşam, eve döndüğünde karısı endişeyle Salih'i kapıda karşıladı, oğlu hastalanmıştı:

— Salih, çabuk gel. Oğlanın durumu kötü.

— Ne oldu, hanım, nesi var?

— Ateşi çok yüksek. Ne yaptıysam düşüremedim.

— Sakin ol, hemen bir hekime baktıralım.

Salih, oğlunu kucakladığı gibi sağlık ocağına yöneldi. Neyse ki sağlık ocağı hemen bir alt sokaktaydı. Bir yandan hızlı hızlı yürüyor, bir yandan çocuğuyla konuşmaya çalışıyordu:

— Oğlum, duyuyor musun beni?

Oğlu ise sayıklıyordu:

— Baba, baba, kurtar beni, ...

Salih'in bir yandan tek gözünden gözyaşları akıyor, bir yandan ise kendini dirayetli tutmaya çalışıyordu.

— Oğlum, az kaldı, konuş benimle.

Oğlu kendinde değildi, rüyasında babasından bir şeyler istiyordu:

— Baba, şu şekerlerden alır mısın bana?

Salih, bu sorudan sonra ağlamaya başlamıştı. Çünkü bu, hayatında en sevmediği soruydu, çocuklarının isteklerini yerine getirecek maddi gücü yoktu. Kendisini her zaman suçluyordu fakat elinden bir şey gelmezdi. Düşünmesi gereken tek şey, şu an çocuğunun sağlık durumuydu. Sağlam kalması gerekirdi. Sağlık ocağına varana kadar kendini toparlamıştı. Oğlunu hemen bir yatağa yatırdılar, ateşini ölçtüler, neredeyse 40 dereceydi. Hemşireler, hemen müdahale ettiler ve ilaçlarla ateşini düşürmeyi başardılar. Ancak Salih'in içinde kötü bir his vardı. Hekimlere farklı bir hastalık olup olmadığını sordu. Aldığı cevap ise içini rahatlatmamıştı. Bunun için kan testi yapılması gerektiğini ve sonucu almak için ertesi gün gelmesini söylediler. Oğlu, o gece hastanede kalacaktı. Salih'e eve gidebileceğini söylediler ancak o, hastaneden hiç ayrılmadı. Salih, kendisinden uzaklaşmakta olan bir adama yetişmeye çalışıyordu, adamın arkası dönüktü, kim olduğunu bilmiyordu, buna rağmen kendi isteğiyle olmasa da arkasından koşuyordu. Nefes nefese kalmıştı, kendini çok yorgun hissediyordu. Fakat en sonunda adama yetişmeyi başardı, sırtına dokundu. Adam Salih'e doğru döndü. Salih bir süre onun kim olduğunu anlamaya çalıştı, adamın suratında büyük bir yara izi vardı. Bu izi bir yerde gördüğünü anımsıyordu, fakat onun kime ait olduğunu çıkaramamıştı. Salih adama doğru bağırdı:

— Kimsin sen?

— Umudunu ara, sakın bırakma onu!

— O ne demek, sen de kimsin?

Salih, son cümlesini edene kadar adam kaybolmuştu. Salih, hemşirenin sesiyle bir anda irkildi, güneş doğana kadar uyanık kalmıştı, ancak sonra koltukta sızıp kalmıştı. Test sonucunun çıktığını haber veriyordu hemşire. Hekim konuşmak için onu çağırıyordu. Salih'in içini kötü bir his kaplamıştı. Endişeli bir şekilde üst kata

hekimin odasına çıktı. Kapıyı tıkladı içeri girdi. Hekim ona bir vücut hareketi ile sandalyeyi gösterdi, yüz ifadesi hiç de olumlu değildi. Salih iyiden iyiye korkmaya başlamıştı. Hekim söze başladı:

— Salih Bey, maalesef sizin için kötü haberlerim var. Oğlunuz...

Salih'in nefesleri sıklaşmıştı; hekimin konuştuğunu duyuyor, görüyor, fakat algılayamıyordu. Hekim uzun uzun konuştu. Konuşmasını bitirdikten sonra Salih'in yüzüne baktı. Salih'ten bir tepki bekliyordu, fakat o son derece tepkisizdi. Salih, bir süre sonra kendini toparladı:

— Doktor Bey, lütfen tekrarlar mısınız?

— Salih Bey, oğlunuzda genetik bir hastalık var. Bu hastalık ölümcül. Neyse ki bir şansınız var, yurt dışında bu hastalık tedavi edilebiliyor ama çok pahalı. Salih ne diyeceğini bilemedi. O an kalbi duracak gibi oldu. Gözlerinin önüne sabah gördüğü adam geldi. "Umudunu ara!" diyordu. Bu sözler Salih'i rahatlatmıştı. Ama çok pahalı olan bu tedaviyi nasıl karşılayacaktı? Zaten zor geçiniyorlardı. Böyle bir parayı bulması mümkün değildi. Bütün mahalleli seferber olmuştu. Buna rağmen bu meblağ, bu fakirlikteki bir mahalleden toplanacak bir miktar değildi. Salih her şansını deniyordu; akrabalarından, arkadaşlarından, kim varsa onlardan yardım diliyordu. Etrafındaki en zengin insan olan patronu Halil Bey'e gidecekti. Oğlunun hastalığı çıktıktan beri doğru düzgün madene gelmiyordu. Bu sebeple Halil Bey'in karşısına çıkmaktan çekiniyordu. Yine bu son şansıydı. Cesareti toplayıp Halil Bey'in odasına gitti. Onu selamladıktan sonra hemen konuya girdi.

— Halil Bey, oğlumun durumunu biliyorsunuz. Sizden yardım isteyecektim.

— Salih, anlıyorum seni ancak böyle bir meblağ benim için bile çok yüksek. Ayrıca uzun zamandır buraya gelmiyorsun, işler aksıyor.

Salih, Halil Bey'den de umduğunu bulamamıştı. Eğer bu parayı bulmayı başaramazsa sonuçların ne olacağını düşünmek bile

istemiyordu. İlginçtir ki böyle bir sonu düşündükten hemen sonra gözlerinin önünde suratında yara izi olan o adam beliriyor, göğsünde bir ferahlık hissediyordu.

Salih, Halil Bey'in odasından çıktığında iş arkadaşlarını gördü, uzun zamandır çalışmadığı için onlara karşı mahcuptu. Bu yüzden hemen işe koyulmaya karar verdi, madene daldı. Bir yandan kazıyor, bir yandan ne yapacağını düşünüyordu. Bir anda kazmanın ucu bir taş çarptı. Bu, aynı gözüne gelen taş gibi sıradan bir taşı. Sinirli bir şekilde taşı yerden aldı, bir tarafa fırlattı. Birden gözü taşın boşalttığı yere takıldı. Bir kese vardı. Keseyi aldı, içine baktı, kesenin içi çil çil altınla doluydu. Sevinç gözyaşları dökmeye başladı. Hemen keseyi cebine koydu, evine döndü. Bulduklarını karısına göstermek üzereyken evin koridorundaki tabloya gözü ilişti. Tabloda büyük dedesinin bir fotoğrafı vardı, yüzünde bir yara izi görülüyordu. Çocukken kendisi hakkında bir sürü hikâye dinlemişti, en ünlüsü onun çok zengin olduğu ve bütün mallarını sakladığıydı. Gördüğü rüyanın faziletini şimdi anlıyordu.

ÖĞRETMENLERİN TEKNOLOJİK YETERLİKLERİ İLE DİJİTAL VATANDAŞLIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Merve ALGAN

1. GİRİŞ

Eğitim ve eğitim ortamı birçok yapıdan oluşmaktadır. Eğitimci, eğitim sürecinde kazandırılmasını amaçladığı davranışlar için ve öğrenimin gerçekleşmesi için bazı materyallerden faydalanmaktadır. Bunlar gelişen dünyanın sunduğu fırsatlar ölçüsünde edinilmektedir. Bilgisayar, akıllı telefon, tablet gibi somut araçlar ile birlikte internet ağı da bu materyaller arasında yerini almıştır.

Teknolojinin insan hayatında vazgeçilmez bir yer edinmesi sonucu olarak eğitim içerisinde de teknoloji yerini almış bulunmaktadır. Eğitim içeriklerinin oluşturulması ve eğitim sürecinin işleyişi açısından teknoloji ve dijital tasarım eğitimciler ve eğitim görenler için normal bir kullanım haline gelmiştir.

Eğitim sürecinde dijital araçları kullanmak eğitim sürecini hızlandırabilecek fırsatlar oluşturabilmektedir. Daha hızlı iletişim ve veri aktarımı eğitim sürecini de hızlandırabilme olasılığı sunabilmektedir. Bu açıdan eğitimcinin dijital araçları kullanabilecek seviyede olması gerekmektedir.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Çalışmanın bu bölümünde; “dijitalleşme” ile “dijital vatandaşlık” kavramları açıklanmış ve söz konusu kavramların gündelik hayata etkisi açıklanmıştır. Bu anlamda sosyokültürel yapının dijitalleşmesi, dijital toplum ve dijitalleşmeye dayalı sorunlar hakkında kısa açıklamalara yer verilmiştir. Ayrıca bu bölümde “eğitimde dijitalleşme kavramı”, eğitim süreçlerindeki dijitalleşmenin önemi ve

eğitimde dijitalleşmeye uyum süreçleri açıklanarak, eğitim yöneticilerinin söz konusu sürece uyum düzeyleri yapılmış araştırmalar ekseninde ifade edilmiştir.

2.1 Dijitalleşme Kavramı

Dijitalleşme, görsel teknolojilerde ve iletişim teknolojilerinde mevcut sürecin en gelişmiş kabul edilen bir sistem olarak kendini göstermektedir. Bilinen bilgi kazanım biçimlerinden kendini ayırmış bir kodlama sistemine dayanan dijitalleşmenin çok katmanlı etkileşimle ve yüksek hıza sahip olarak gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

2.2. Dijitalleşmenin Gündelik Hayata Etkisi

Geçtiğimiz yıllar boyunca insanların teknolojiyi kullanmalarının son derece sınırlı olması, insanların sadece dönemin sonucu olarak ortaya çıkan teknolojik unsurları kullanmış olmalarıdır. Özellikle mali faktörlerin verdiği sebeplerle insanların teknolojinin izinden gitmeleri geçmiş yıllarda güç olmuştur. Bulduğumuz dönemde ise teknolojiye ulaşmak, onu takip etmek ve dijital ürünlere sahip olmak oldukça erişilebilir hale gelmiştir. Teknolojinin, günümüzde insan yaşamında çok daha kolay ulaşılabilir bir unsur haline gelmesinde finansal erişilebilirliğin rolü vardır. Dijital ürünler, gün geçtikçe günlük yaşamda vazgeçilmez olmuştur.

Sosyokültürel Yapı: Dijitalleşmenin etkisinin en çok tartışılan alanı sosyokültürel yapıdır. Dijital dünyadaki dijital unsurların yarattığı çevre, yerleşik ve geleneksel kültürel yapı değişikliğini kaçınılmaz kılmaktadır.

İletişim: Çeşitli dijital unsurlar ve platformlarla iletişim, radikal bir şekilde değişmektedir. Dijital çağın unsurlarına paralel olarak insanlar, kurumlar, devletler vb. de değişmektedir.

Eğitim: Teknolojideki gelişmeler, eğitimde kullanılan unsurların dijitalleşmesini sağlamıştır. Artık öğrenciler, dijital unsurlarla, bilgiye daha kolay ve daha hızlı bir şekilde erişebilmektedirler.

İş Dünyası: Günümüzde dijital ortamlarda üretim, pazarlama, satış ve istihdam gibi temel iş hayatı fonksiyonları ortaya çıkmaktadır. Diğer bir deyişle, işletmeler üretim, pazarlama ve satış fonksiyonlarını dijital dünyaya aktarmaktadırlar. Şirket yöneticilerinin beklentileri dijital dünyadaki değişikliklerle aynı doğrultuda olmaktadır.

2.3. Dünya Geneline Artan Dijitalleşmeye Dayalı Sistem ve Sorunları

Dijitalleşmenin ortaya koymuş olduğu sayısız alternatif ve fırsat olmasının yanı sıra bireysel, toplumsal ve kurumsal anlamda ortaya çıkarması muhtemel sorunlar da bulunmaktadır. Söz konusu sorunlar, dijitalleşmenin bireyin yaşamına ve kurumların faaliyetlerine her zaman olumlu katkılarının olup olmayacağına sorgulanmasına sebebiyet vermektedir.

2.4. Eğitimde Dijitalleşmeye Uyum Süreci

Bu kısımda öğrencilerin, eğitimcilerin ve eğitim kurumlarının uyumu olarak aşamalı bir şekilde açıklamalarıyla anlatılmıştır.

Eğitimcilerin Uyum: Eğitimde dijitalleşme konusunda süreci en hızlı öğrenebilecek ve uygulamalara uyum sağlayabilecek olan kişiler şüphesiz öğrencilerdir. Özellikle de çocuklar ve gençlerin teknolojik unsurlara uyum sağlama konusunda diğer bireylere göre bir adım önde oldukları düşünüldüğünde, eğitimcilerin süreçle ilgili yaşadıkları ya da yaşamaları muhtemel uyum çok daha fazla önem arz etmektedir.

Öğrencilerin Uyum: Öğrencilerin oyunlara düşkünlükleri, genellikle de beğendikleri ve oynadıkları oyunların teknolojik altyapıya sahip olması çocukların eğitimde kullanılacak olan dijital unsurlara karşı adaptasyon sağlamaları açısından büyük avantaj sunmaktadır.

3. ÖNERİLER

1. Bu araştırma kapsamında eğitimin dijitalleşmesi ve eğitimcilerin dijital uygulamalara olan uyumu incelenmiştir. Bu araştırmaya ek olarak bir değişken daha eklenebilir ve araştırma kapsamı genişletilebilir.

2. Pandemi sürecinin etkisi ile eğitimin, eğitimcilerin ve öğrencilerin ani ve yoğun bir dijitalleşme dönemine girmesi ile araştırma yaptığım konu ülke evren örnekleme genişletilerek ulusal çapta araştırılabilir.

3. Dünya üzerinde etkisini gösteren COVID-19 pandemisinden dolayı eğitimin her alanına hâkim olan dijitalleşme ve dijital uygulamaların farklı uygulamaları (EBA, ZOOM, MEETING) üzerinden araştırmalar yapılabilir. Bu araştırmalar sonucunda yeni ve daha kullanışlı uygulamalar ortaya çıkabilir.

4. Bu araştırma kapsamında literatür taramasında bu değişkenler ile ilgili çok araştırma yapılmadığı görülmektedir. Döneme uygun olarak eğitimin her kademesinde uygulanarak çıkan sonuçlar literatüre kazandırılabilir.

ÖĞRETMENLERİN İLETİŞİM BECERİLERİ İLE İŞ MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: EYÜP SULTAN İLÇESİ ÖRNEĞİ

Hakan ALGAN

1. GİRİŞ

Eğitim alanı; yönetici, öğretmen, öğrenci ve veli arasında oluşturulan bir çerçeve ekseninde yapılan iletişimlerin üzerine kuruludur. Bu iletişim eksenini gerek öğrenci gerek öğretmen tarafından daha fazla kullanılıyor gibi görülse de her yönetici ve veli de belirleyici rollere sahiptir. Öğretmen bu iletişim ekseninin en önemli noktasında yer almakta olup, öğretmenin iletişim becerileri bu süreçte etki etmektedir. Bu açıdan öğretmenin iletişim becerileri üzerine kendini eğitmesi veya iletişim becerilerini etkin kullanması gerekmektedir.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. İletişim Kavramı

Her insan yaşamı boyunca doğrudan ya da dolaylı olarak çevresi ile etkileşim içine girmekte, yaşamını bu çevresel faktörlerin etkisinde sürdürmektedir. İnsanların doğumlarıyla başlayan etrafındaki insanlarla vakit geçirme ve ilişki kurma ihtiyacı hayat boyu devam eden bir süreçtir (Cüceloğlu, 1992). Bu etkileşimin kaçınılmaz sonucu olarak insanın kendini ifade etme gereği ve iletişim denilen süreç ortaya çıkmıştır. İletişim sözcüğünü Türk Dil Kurumu (2014) “Bilgilerin, duyguların veya düşüncelerin akla gelebilecek her çeşit yolla başkalarına aktarılması, haberleşme, bildirişim, komünikasyon” olarak tanımlamıştır.

İletişim kavramı Zıllıoğlu'na (1998) göre: İnsanların fikir, düşünce ve görüşlerini konuşma yoluyla birbirleriyle paylaşabilmeleri, bir insana olan bir şeyin başkası ile paylaşılması, başkalarına aktarılması, insanların kendilerini tanıtabilmeleri ve birbirlerine kendilerini anlatabilmeleri, becerilerin, bilgilerin ifade edilmesi ve karşıya mesaj olarak iletilmesi, yaşayan bir evrenin parçalarının birbiri ile ilişkilendirilmesi olarak açıklanmaktadır

2.2. İletişimin Önemi

Çevremizle sürekli olarak iletişim kuruyor ve dünyaya geldiğimiz andan itibaren etkileşim içerisine giriyoruz. İletişim çabalarımızla, iletişim alışkanlıklarımızla kişiliğimizi ortaya koyuyoruz. İnsanlar çevrelerindeki dünyayı oluşturacak anlamları iletişime dayanan sosyal ilişkiler sayesinde yaratırlar ve sonra da davranışlarını bu anlamlara göre şekillendirirler

2.3. İletişim Süreci ve Öğeleri

Kişilerarası bir iletişimin gerçekleşebilmesi için mutlaka ilişkilerin kurulması gereklidir. Bu durumda iletişimi insanların sosyal bir grup halinde ve ahenkli bir biçimde çalışmalarını temin eden ve onları birbirlerine bağlayan bağ olarak ifade edilebilir. Bahsedilen bağın iki insanın birbirlerine karşı bazı durumlarda yakınlaştırıcı bazı durumlarda ise uzaklaştırıcı bir rol oynadığını söylemek yanlış olmayacaktır. Eğer aktif bir grup çalışması isteniyor ve bekleniyorsa, bu grubu oluşturan bireyler arasında bilgi, duygu ve fikirlerin karşılıklı olarak iletilmesine ihtiyaç duyulmaktadır (Eren, 2011).

İletişim, bir süreç veya bir akış olarak düşünülebilir. Mesaj haline getirilmiş bir amacın, iletişimin gerçekleşmesinden önce, iletilmek üzere önceden belirlenmiş olması gerekmektedir. Bu mesaj, gönderenden alıcıya geçirilir. İletişim sürecini tanımlamak için Aşan ve Aydın, (2006) genellikle üç aşamadan oluştuğundan bahsetmişlerdir.

2.4. Kişilerarası İletişim Engelleri

Hem çalışanların doyum sağlaması hem de örgütü iyi yönetebilme, koordine etme amacıyla bilgi sağlamak bakımından iletişimin çok önemli olmasına karşın araştırmalar kurumlarda bilgi ve haber akışının çok zayıf ve güçsüz olduğunu ortaya koymaktadır. Örgütlerde iletişimi güçleştirici ve zayıflatıcı engeller ortadan kaldırılmaya çalışılması bir yana iletişim asla şansa bırakılmamalıdır (Ergin, 2005).

İletişimi engelleyen bazı etmenleri Aydın ve Balcı (2001) aşağıdaki gibi sıralamışlardır:

- Verici ve alıcının duygu, görüş açıları ve heyecanları, saplantılar, klişeleşmiş kavramlar iletişim sürecini engeller.
- Verici ile alıcı arasındaki konuşma ya da yazı dilindeki farklılıklar veya karışıklıklar anlaşmazlıklara sebep olarak iletişimi engeller.
- Alıcı ve vericinin toplumsal veya resmi statüleri, mesleki farklılıkları iletişime engel olabilir.
- Vericinin, bazı yükleniteler altına girmesi sonucunda daha evvel geliştirdiği savunma mekanizmaları iletişimi engelleyebilir.

2.5. Motivasyon ve Motivasyon Süreci

Latince'deki “movere” kelimesinden türeyen motivasyon, “hareket etmek, harekete geçirmek” anlamına gelmekte ve en önemli psikolojik süreçlerden birini ifade etmektedir (Pekel, 2001:4). İlk kez Woodworth (1918) motivasyon kavramını şöyle tanımlamıştır; bir organizmanın farklı biçimlerde harekete geçmesini sağlayan enerji birikimidir Cannon (1939)'un teorisine göre, içsel veya dışsal faktörler sebebiyle ortaya çıkan dengesizlikler, organizmanın denge halinde kalmasına engel olmaktadır. Bu durumda organizma yeniden denge haline dönmek için güdülerin yardımıyla harekete geçer.

3. ÖNERİLER

1. Bu araştırma kapsamında öğretmenlerin iletişim becerileri ve iş motivasyonları arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu araştırmaya ek olarak bir değişken daha eklenebilir ve araştırma kapsamı genişletilebilir.
2. Öğretmenlerin iletişim becerileri ve iş motivasyonları belirli değişkenlere(cinsiyet, yaş,...vb.) göre değerlendirilmiş olup farklı değişkenler açısından da değerlendirilebilir.
3. Öğretmenlerin iletişim becerileri ve iş motivasyonları arasındaki ilişki sadece İstanbul'un Eyüp ilçesinde incelenmiş olup farklı yerlerde de incelenebilir. Örneğin Arnavutköy Küçükçekmece ve Esenyurt ilçelerinde farklı sonuçlar ortaya çıkabilir.
4. Bu araştırma kapsamında literatür taramasında bu değişkenler ile ilgili birçok araştırma yapıldığı görülmektedir. Bölgesel farklılıklar ve yeni değişkenler farklı sonuçlar ortaya çıkarabilir.

İLKÖĞRETİM ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARISINDA DERS ÇALIŞMA YÖNTEM VE TEKNİĞİNİN ÖNEMİ

Şahap NAMLIOĞLU

1.KONU

“İlköğretim Ortaokul Öğrencilerinin Başarısında Ders Çalışma Yöntem Ve Tekniğinin Önemi.”

Eğitimde öğrenme etkinlikleri içerisinde olan öğrencinin bilgilerinin kalıcı olması açısından ders çalışma Yöntem ve Tekniğini bilmesi önemli rol oynar. Başarıyı artırmada temel faktör öğrencilere ders çalışma yöntem ve Tekniğinin kazandırılması esastır. Öğrencilere sadece ezberletme ve Geleneksel öğretme yöntemine dayalı değil İşbirlikçi ve Yazarak çalışma becerilerinin geliştirilmesini sağlayarak sorumlu bireyler yetiştirmektir.

- Türk Eğitim Sisteminde Kalıcı Öğrenme Metot ve Yöntemleri.
- Türkiye’de Öğrencilerin Ders Çalışma Metot ve Yöntemleri.
- İlköğretimde Ders Çalışma Yöntemleri.
- İlköğretim 2. Kademedeki (Ortaokul) Öğrenme Yöntemleri.

Öğrencilerin başarılı olmalarına giden yolda amaç; bilgiyi aktarmaktan çok onlara bu bilgileri kalıcı hale getirme becerisi kazandırmaktır. Bu açıdan bakıldığında okullarda etkili bir öğrenmenin gerçekleştirilmesi gerekir.

Eğitim uygulayıcıları tarafından tüm bu gerçekler bilinmesine rağmen öğretmenlerin geleneksel öğretim yöntemlerinden vazgeçmemeleridir. Başlıca geleneksel öğretim yöntemi düz anlatım, alıştırma, grup çalışmalarıdır. Geleneksel öğretim sürecinde öğretmenlerin çoğu

öğrencilerin pasif dinleyiciler olarak katılım temeline dayanan bir anlayışı benimsemektedir. Oysa öğrencilerin pasif dinleyici konumunun yanında soyut kavramları somutlaştırmak, derse ilgisini toplamak, bilgileri kalıcı hale getirmektir. Bunun içinde birçok öğretim yöntem ve teknikler geliştirilmiştir. Bu yöntemlerin en başında öğrenciyi öğrenmenin merkezine alan işbirlikli öğrenme yöntemidir. İşbirlikli öğrenme yöntemi öğrencilerin kavramları en üst düzeyde öğrendikleri ve arkadaşlarına bilgi aktarma yöntemidir. Ayrıca bu yöntem bireysel sorumluluklarını yükselten, sosyal becerilerini geliştiren, ortak bir amacı başarmak için bir arada çalışmalarını sağlayan küçük gruplardan oluşan bir öğretim şeklidir.

Diğer bir öğrenme yöntemi yazarak tekrar etme yöntemidir. Bu yöntemle öğrencilerin bilgilerinin unutulmasının önüne geçmede önemli etkindir. Bilgilerinin kontrol edilmesi, not alması bilgilerin geç unutulmasını sağlayarak kalıcı olmasını sağlar. Yapılan Literatür araştırmasında birçok ders çalışma yönteminin dışında Genel ders çalışma yöntemine rastlanılmamıştır.

Bu sebeple bu araştırmanın problem cümlesi:”İlköğretim 2.kademe Ortaokul öğrencilerinin kalıcı öğrenme gerçekleştirebilmesi için Genel ders çalışma Yöntem ve tekniklerinin bilmemesi.”şeklinde belirlenmiştir.

2. AMAÇ

Bu araştırmanın genel amacı ortaokul öğrencilerinin başarı düzeylerinin düşük olmasında etkili olan kalıcı ve etkili öğrenme genel ders çalışma yöntem ve metotlarının bilinmemesinde öğretmenlerin görüşlerine göre belirlenebilmesidir. Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1-Öğretmenlerin 2. kademe ortaokul öğrencilerinin akademik başarı düzeylerinin düşük olmasındaki görüşlerinin neler olduğunun belirlenmesi.

2-Öğretmenlerin görüşleri alınırken görev yaptıkları bölgelerin etkileri var mıdır?

3-Öğrencilerin başarı düzeylerinde aile ve çevre faktörünün etkili olmasındaki yönlerinin bulunması.

2.1. Varsayım

Bu araştırmada veri toplama aracı gerçek görüşlerini belirlemek için öğretmenlerle yüz yüze görüşme yapmak yeterli görülmüştür.

2.2. Sınırlılıklar

1-Bu araştırma 2015-2016 öğretim yılında Eyüp ilçesindeki resmi ortaokullarında görev yapan 8 ortaokulda görev yapan öğretmenlerin görüşleriyle sınırlıdır.

2-Bu araştırma 2015-2016 öğretim yılında Eyüp ilçesindeki ortaokullarında okuyan öğrencilerle sınırlıdır.

2.3. Tanımlar

Bu araştırmada öğretmen kavramı Eyüp ilçesi resmi ortaokullarında görev yapan kişileri kastetmektedir.

2.4. Önem

Ortaokul öğrencilerinin akademik başarılarını artırılması için ders çalışma yöntem ve metotlarının bilinmesi başarıyı artırmak için öğretmenlere, öğrencilere veri sağlayabilir.

Öğrencilerin okuldaki akademik başarılarına etki eden başka faktörlerde bulunmaktadır. Yapılan araştırmalar, bu faktörlerin çeşitli boyutlarını olduğunu ortaya koymaktadır. Bunlar arasında zekâ, öğrencinin bilişsel ve öğrenme stilleri gibi değişkenlerin yanı sıra, örgütsel ve çevresel faktörlerin de olduğu belirtilmektedir. Türkiye'nin ulusal ve uluslar arası düzeyde yapılan sınavlarda öğrencilerin başarısız olması eğitimcileri bu konulara eğilmeye ve bu

başarısızlık nedenlerini anlamaya yönlendirmiştir. Eğitim bir ekip işidir ve artık sadece okulların değil herkesin sorumluluğunda olduğu bilinmektedir. Aile, okul, öğrenci ve toplum bu ekip işbirliği içinde çalışmalıdır. Öğrencilerin başarısızlık nedenlerinin belirlenmesi eğitimle ilgilenen bütün paydaşları, eğitim politikası planlayan ve uygulayanlara veri sunması ve yön vermesi bakımından önemlidir.

2.5 Akademik Başarı

Ortaokul öğrencilerinin akademik başarılarını artırılmasında ders çalışma yöntem ve tekniğinin bilinmesi başarıyı artırmada yeterli olmadığı görülmüştür. Öğrencilerin başarısızlık nedenleri genellikle ailelerin eğitime olan ilgisizlikleri ekonomik etkenler, öğrencilerin motivasyon eksikliği ve ilgisizliği okulla ilgili sorunlar, öğretmenlerin niteliği ile ilgili sorunlar ve çevresel faktörler gibi sorunlar olmak üzere sıralanmıştır. Kolektif yeterlik, sosyoekonomik statü Öğretmen niteliği gibi etkenlerde olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin niteliği, örgütsel ve çevresel faktörler, öğrencilerin motivasyonu, aile eğitimi, anne baba eğitim düzeyi ve gelir düzeyi bu bakımdan önemli parametrelerdir.

3. YÖNTEM

3.1 Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, ortaokul öğrencilerinin akademik başarısızlığının nedenlerinin öğretmenlerin görüşlerine göre belirlendiğinden betimsel tarama modelindedir. (46 kişi öğretmen) 08/12/2015

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni İstanbul Eyüp İlçesindeki Ortaokullarda görev yapmakta olan 46 öğretmenden oluşmaktadır. Bu araştırmanın örnekleme, evrende yer alan 8 resmi Ortaokulda görev yapan öğretmenler arasından tabakalı örnekleme yöntemi ile seçilen 46 öğretmenden oluşmaktadır. Örneklem belirlenirken öğretmenler rastgele seçilmiştir.

Öğretmenlerin branşlarına bakıldığında ilk sırada (12) Türkçe Öğretmenliği yer almaktadır, bunu Matematik (4), Fen Bilgisi (6), İngilizce (5), Rehber Öğretmenliği (6), Beden Eğitimi (4), Müzik (3), Sosyal bilgiler (6) takip etmektedir. Öğretmenlerin mesleki deneyimleri 3 - 14 yıl arasında ve 3 - 35 yıl arasında değişmektedir.

DAVRANIŞ ÇİÇEĞİ

Hacer KARACA

Davranış çiçeği uygulaması değerler ve karakter eğitimi içinde yapılan bir uygulamadır. Değerler ve karakter eğitimi karakter eğitimi, bireyin kendisine ve topluma yararlı olacak temel değerleri kazandırma eğitimidir. Karakter eğitiminde öğrencilerin en iyiyi, en doğruyu ve en güzeli yakalamaları amaçlanır karakter eğitiminde, öğrencilere kazandığı değerleri davranışla ifade etmeleri yönünde fırsat verilir. Okul, değerlerin uygulandığı yaşam alanıdır. Okulun tüm öğretmenleri değerlerin modeli olurlar. Karakter eğitimi günlük hayattan ayrı değildir. Hem ailede hem de toplumda devam eder karakter eğitiminin hedefleri karakter eğitimi” çalışmalarında amaç; bilgilerin “bilgi düzeyinden” “davranış düzeyine” indirgenmesi ve öğrencilerimize evrensel yaşam değerlerini öğretmektir. Öğrencilerde kültürel çoğulculuk kavramını oluşturmak iyi karakterli bireyler yetiştirmek temel değerleri pekiştirmek.

Davranış Çiçeği Uygulaması

Öğrencilerimize sınıfta ve okulda uyulması gereken kuralları ve onlardan beklediğimiz davranışları (sevgi, saygılı olma, hoşgörülü olma, sorumluluk, dürüstlük işbirliği-dayanışma, empati vb.) kazandırmak için yapacağımız bir uygulamadır. bu uygulama 1,2,3 ve 4. sınıflarda yapılmaktadır. Bu uygulamada ceza yerine pozitif ödüllendirme sistemi kullanılır. bu uygulamanın temeli empati (eş duyum) olacaktır. kendimize nasıl davranılmasını arzu ediyorsak, diğerlerine öyle davranmamızın doğru olacağı açısı öğrencilerimize vereceğimiz eğitimin hareket noktası olacaktır. Derslerde hedeflenen kazanım başlıkları:

- Dürüstlük

- Verdiği sözü tutmak
- Düşüncelilik
- Dostluk
- Saygılı olmak
- İlkeli olmak
- Sevgi
- Çalışkanlık
- Merhamet
- Zamanında olmak
- Sorumluluk
- İyi dinleyici olmak
- Adalet
- Hazırlıklı olmak
- Paylaşıcılık
- Hedefleri olmak
- Empati

Uygulama

Öğretmen, okulda ve sınıfta uyulması gereken kuralların bulunduğunu söyler. Öğrencilere aşağıdaki soruları yönelterek grup etkileşimini başlatır: “Okulda ve sınıfta uyulması gereken kurallar nelerdir?” gibi. Öğrenciler tarafından ifade edilen kurallar tahtaya listelenir

Davranış çiçeği davranış çiçeği uygulaması değerler ve karakter eğitimi içinde yapılan bir uygulamadır. Değerler ve karakter eğitimi karakter eğitimi, bireyin kendisine ve topluma yararlı olacak temel değerleri kazandırma eğitimidir. karakter eğitiminde öğrencilerin en iyiyi, en doğruyu ve en güzeli yakalamaları amaçlanır karakter eğitiminde, öğrencilere kazandığı değerleri davranışla ifade etmeleri yönünde fırsat verilir. okul, değerlerin uygulandığı yaşam alanıdır. Okulun tüm öğretmenleri değerlerin modeli olurlar. karakter eğitimi günlük hayattan ayrı değildir. Hem ailede hem de toplumda devam eder karakter eğitiminin hedefleri karakter eğitimi” çalışmalarında

amaç; bilgilerin “bilgi düzeyinden” “davranış düzeyine” indirgenmesi ve öğrencilerimize evrensel yaşam değerlerini öğretmektir. Öğrencilerde kültürel çoğulculuk kavramını oluşturmak. İyi karakterli bireyler yetiştirmek temel değerleri pekiştirmek. Uygulama örnekleri aşağıdaki belirtildiği şekilde yapılabilir.

Genellikle ilköğretim okullarında kullanılan bu yöntemi kullanıyoruz. Etkili ve kalıcı bir yöntem ile öğrencilerimize hedeflediğimiz davranışlara ulaşabiliriz.

Amaç: Öğrencilerin sınıf kurallarına uymayı öğrenmesi ve uygulayabilmesi

Sınıf: İlköğretim 1.kademe

Materyal: Davranış çiçeği kartları.

Süreç:

Öğrencilerinize sınıfta uyulması gereken kurallar ve onlardan beklediğiniz davranışları açıklayıp üzerinde durduktan bir süre sonra bu uygulamanın yapılması uygun olur.

Pazartesi sabahı öğrencilerinize kartondan hazırlanmış davranış çiçeklerini dağıtın (her öğrenci için bir adet). Onlara bu etkinliği hangi kural için uygulayacağınızı açıklayın ve şu yönergeyi verin:

- Herkes çiçeğini boyasın, taç yapraklarını rengârenk boyayabilirsiniz.
- Kuralı yazınız.
- İsminizi yazınız.
- Tarih atınız.
- Taç yapraklarını etraflarından kesiniz (orta kısmından çiçeğe bağlı kalacaklar).

Sonra bu çiçekleri sınıf panosuna asınız. Belirlenen kural her çiğnendiğinde o öğrencinin çiçeğinden bir taç yaprağı koparılacaktır. Öğretmen uygulama süresini sınıfta belirleyebilir (örneğin 1 hafta). Süre sonunda çiçeğinde en çok taç yaprağı kalanlar belirlenir. Öğretmen onları herhangi bir şekilde ödüllendirebilir.

Çiçekler uygun bir derste sınıfta hazırlanan kalıptan kopya edilerek öğrenciler tarafından yapılabilir.

* Bir yerine 2 veya 3 kural için birlikte uygulama yapılabilir.

* Eğer sınıf mevcudu kalabalıksa öğrenciler herhangi bir çalışma için gruplara ayrıldığında her grup için bir çiçek hazırlanır ve grubun ismi yazılır. Gruptan herhangi bir üye belirlenen kuralı çiğnediğinde o grubun çiçeğinden bir yaprak koparılır. Böylece üyelerin birbirini denetlemesi ve takım ruhu sağlanabilir.

Sınıfta uyulması istenecek kural örnekleri:

- Söz alarak konuşmak
- Öğretmenin veya arkadaşının sözünü kesmemek
- Kullanılan ortak araç-gereçleri yerine kaldırmak
- Sınıfta (teneffüste) koşma bağırma gibi davranışlarla başkalarını rahatsız etmemek
- Zil çaldığında öğretmenden önce sınıfa girip sırasına oturmak.